

US_42 Úvod do uměnovědných studií

Anita Vykoukalová

UČO: 438352

Módní vlny

Pojem **móda** (z francouzského mode, které vzniklo z latinského modus- míra, vzhled, způsob, pravidlo, přepis) je užíván už od dob třicetileté války a neplatí pouze pro odívání, ale proplétá se prakticky do všech oblastí lidského jednání, které jsou vystaveny sociální změně. Móda je chápána jako forma skupinového vystupování, která prohází prakticky všemi společnostmi a všemi časy.

S tímto pojmem jsou těsně spjaty **módní vlny**, které probíhají v jistém rytmu s docela striktním vrcholem, po kterém přichází pád a příchod nové vlny.

Móda 21. století je výrazně rychle se měnící heterogenní systém, kterého se může účastnit více lidí, než kdykoliv jindy. Je to zapříčiněno v první řadě větší reklamou módy a to díky internetu, zvýšením eventuality mezinárodního obchodu a technologicky pokročilým výrobním postupům. Ve 21. století trendy vznikají a zanikají velmi rychle, díky tomu, že člověk není omezen ve volbě zboží a má příležitost cestovat do zahraničí nebo si objednávat produkty z internetu. Co je moderní dnes, nemusí být i zítra. Výběrem šatů může člověk vyjádřit svému okolí, k jaké skupině lidí patří, svůj názor ve společnosti nebo vyjádřit svoji osobitost vůči ní. Každý díky tomu může vyjádřit svoji osobnost a originalitu. Úpadek Haute couture (vysoká krejčovina) svědčí o tom, že v dnešní době je móda více dostupná. Kdysi totiž byla tato značka známkou luxusu a pro většinu nedosažitelná. Dnes vyráběné kolekce „pret-a-porte“ a udělování licencí na používání slavných jmen návrhářů, dovolilo společnostem uchovat svůj obchod s Haute couture a navýšit totožnost značky.

Móda 21. Století v České republice

V originalitě má Česká republika co dohánět. Zatím jakoby nabírala dech a pomalu mířila do ulic. Což je jistě zapříčiněno, do určité míry, tím že to znamená na sebe ukázat. Ten kdo se příliš odchyluje, může čekat problémy, což je zakořeněným pozůstatkem starších generací. Zatím v našich ulicích převažuje určitá uniformita a střízlivost, ale i tak jsou mezi námi jednotlivci či společenství, které z tohoto šedivého davu vystupují. Protikladem originality a střízlivosti jsou lidé bez vkusu a citem pro módu, kteří ve jménu originalnosti

vypadají jako cirkusové zvířata (tzn. oblečeme na sebe vše se zvířecími vzory a je nám úplně jedno, jestli to je gepard nebo levhart, vše se k sobě hodí) nebo jejich velikost oblečení je neodpovídající a klíčovým doplňkem je spodní prádlo. Další je exhibice bílých ponožek v létě v sandálech. Takovéto pochybení vůči módnímu diktátu nalezneme na všech místech světa, ale pouze u nás se to stává jakousi tradicí. To, že se móda stala významným prvkem našeho života svědčí i fakt, že se o ni začali zajímat i muži. Neznamená to však, že jsou homosexuální. Lidé mají pořád větší a větší potřebu se zkrášlovat a to nejen na popud společnosti, ale v první řadě kvůli sobě.

Nejvýznamnějším určovatelem módy v Čechách jsou módní řetězce a uspěchaná doba. Dost často se Vám stane, že neseženete to, co vlastně chcete, a díky tomu slevíte ze svých nároků a pořídíte si něco podobného. Pokud jsou Vaše nároky vyšší, máte možnost si danou věc nechat ušít na zakázku, podle svých představ nebo si to ušít sám. Vztah lidí k módě můžeme stále rozdělovat a zařazovat. Hlavním rozdělením může být, na ty, co se módě věnují (sledují trendy, módní vlny a zajímají se) a na ty, co zájem nemají, a oblečení je jen složka denního života. Dalším hlediskem v rozhodování je cenová dosažitelnost a kvalita materiálu.

Ti, co se zajímají o svět módy jsou z pravidla mladší generace. Především díky větší reklamě módních časopisů, internetu a zveřejňování módních přehlídek slavných návrhářů. Na internetu naskakují odkazy zabývajícími se módou, fotografie módních stylů nebo se šanci vytvořit si vlastní módní blog ve kterém mohou představovat fotky svých každodenních modelů a dosahovat kladných odkazů od okolí a jiných blogerů. Dosahovat tak určité prestiže. Mnohdy ale kopírují pouze to, co vidí ve výkladních skříních, svých kamarádech nebo módních přehlídkách, protože nemají svůj vlastní osobitý styl. Najdou se ale řady lidí, kteří vyhledávají originální styl a současně podporují začínající mladé designéry. Takovýto lidé si většinou šaty sami šijí nebo přešívají obyčejné kusy ve vlastní originály. V ČR je hodně mladých designéru, kteří jsou hodni uznání a obdivu. Situace českého návrhářství je tak na daleko lepší úrovni než byla v devadesátých letech minulého století. To však neznamená, že v našich ulicích nepotkáme žádné starší dámy ve skvěle padnoucích kostýmcích či v modelech díky kterým, by se většina mladých slečen nad sebou měla zamyslet a učit se od nich.

Při poohlédnutí se do blízké minulosti si myslím, že se zájem o módu v našich ulicích zesílil a v české zemi potkáváme elegantně, módně a sexy oblečené ženy i muže.

Použitá literatura:

- **JANDOUREK, Jan. Sociologický slovník. Portál. 2001. ISBN 978 – 80 – 7367 - 269 - 0**
- **MACKENZIEOVÁ, Mairi. ...*Ismy Jak chápat módu.* Slovart.
ISBN 978 – 80 – 7391 – 399 – 1**
- **kurátorka: KLOUZKOVÁ, Alice. *Czech Original Fashion.* Editorka Zuzana Leštinová.
Autor textu Petr Wolf. 1. Vydání Praha: Yinachi, s.r.o, 2009. ISBN 978 – 80 – 254 – 5904**